

Raadsinformatiememo

Datum Woensdag 11 november 2020
Ons kenmerk 20.057558
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van College van burgemeester en wethouders
Steller Koen Wijnker
Onderwerp Raadsinformatiememo inzake Tozo 3 en heroriëntatie ondernemers op toekomst

Geachte dames en heren,

De coronacrisis heeft het bedrijfsleven enorm hard geraakt. Veel ondernemers, met name die uit de horeca- en de evenementensector, hebben bij onze gemeente aangeklopt voor financiële steun en deze in de meeste gevallen ook gekregen. Nu de ergste nood is gelenigd, is de tijd aangebroken voor reflectie. Ondernemers moeten zich gaan bezinnen op hun toekomst. Heeft mijn bedrijf überhaupt nog een toekomst in deze coronaperiode? Hoe beperk ik mijn schade? Zijn er ook kansen in deze moeilijke periode? Ofschoon ondernemers niet snel de handdoek in de ring gooien en graag zelf het heft in handen nemen om de problemen waar ze in deze coronacrisis tegen aan lopen op te lossen, is niettemin ondersteuning van de overheid meer dan welkom. In dit memo wil ik u meenemen in de wijze waarop ons college de ondernemers wil ondersteunen bij deze moeilijke zoektocht, waarbij behalve op hun kennis en kunde ook een beroep wordt gedaan op hun creativiteit. Tevens wil ik u informeren over de Tozo 3 en Tozo 4.

Tozo 3 en 4

De Tozo 2 krijgt een vervolg. De noodregeling voor zelfstandig ondernemers die eind september 2020 afloopt, wordt met negen maanden verlengd tot eind juni 2021. Personen die nu gebruik maken van de Tozo 2 uitkering levensonderhoud kunnen, als zij aan de voorwaarden van de vervolgregeling voldoen, verlenging van hun Tozo-uitkering aanvragen. Ook zelfstandigen die geen gebruik hebben gemaakt van Tozo 2, kunnen Tozo 3 aanvragen als zij aan de voorwaarden voldoen. Tozo 3 kan vanaf 1 oktober 2020 tot met 30 juni 2021 worden aangevraagd. Als iemand door de coronacrisis liquiditeitsproblemen heeft, kan hij ook in de vervolgregeling een lening aanvragen voor bedrijfskrediet. Hierbij geldt dat de lening een maximum kent, voor de Tozo 1, Tozo 2 en Tozo 3 gezamenlijk, van 10.157 euro. De aanvraag voor de Tozo-3 uitkering zou per 1 oktober getoetst worden op beschikbaar geld (beperkte vermogenstoets). Door de extra maatregelen tegen het coronavirus is deze voorwaarde niet passend, vindt het kabinet. In afstemming met VNG en Divosa heeft het kabinet besloten om de toets op beschikbaar geld op 1 april 2021 in te voeren. Dit geeft voor een periode zekerheid aan zelfstandig ondernemers. Het invoeren van de beperkte vermogenstoets per 1 april 2021 betekent dat er een Tozo 3 (van 1 oktober 2020 tot en met 31 maart 2021) is en een Tozo 4 met toets op beschikbaar geld (van 1 april 2021 t/m 30 juni 2021).

Wij hebben 700 uitkeringen voor levensonderhoud toegekend op grond van de Tozo 1 en 100 op grond van de Tozo2. Er zijn tot op heden 91 aanvragen ingediend voor een uitkering voor levensonderhoud op grond van Tozo 3.

Heroriëntatie ondernemers op de toekomst

Per 1 januari 2021 start een volgende fase binnen de Tozo 3. Het kabinet wil zelfstandig ondernemers graag waar nodig ondersteunen om zich voor te bereiden op een nieuwe

toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst. Het kabinet ziet dat veel ondernemers al aan het nadenken zijn over de toekomst. Gemeenten wordt gevraagd samen met zelfstandig ondernemers te inventariseren of en zo ja welke ondersteuning van de zelfstandig ondernemer nodig is. Dit kan bijvoorbeeld gaan om coaching, advies, bij- of omscholing en heroriëntatie. De Participatiewet biedt gemeenten de mogelijkheden om dit maatwerk te bieden. Aan het gemeentefonds zal extra geld worden toegevoegd om de re-integratie van mensen in de bijstand te intensiveren. Vanuit dit budget kan ook de ondersteuning van de zelfstandig ondernemer in de Tozo worden bekostigd.

SZW, VNG en Divosa werken samen met gemeenten en vertegenwoordigers van ondernemersorganisaties uit hoe deze aandacht op heroriëntatie van ondernemers landelijk kan worden gefaciliteerd. Deze uitwerking wordt op zijn vroegst medio november 2020 verwacht.

Anticiperen op de nieuwe uitvoeringsverplichting

Wij hebben besloten te gaan anticiperen op bovengenoemde nieuwe uitvoeringsverplichting, die zoals vermeld formeel pas per 1 januari 2021 in werking treedt. Deze proactieve aanpak waarmee een behoorlijke tijdswinst kan worden geboekt, ziet er als volgt uit. Bij alle aanvragen Tozo 3 gaan we alvast een advies aanvragen bij de door ons gecontracteerde bedrijfsadviseur. Deze adviseur doet een beknopt onderzoek (quickscan) naar de levensvatbaarheid van het bedrijf. Tevens onderzoek de adviseur in hoeverre dit bedrijf nog coronaproof is te maken om ook in deze veranderde omstandigheden te kunnen ondernemen. En als dit het geval is, dan moet worden bekeken welke bakens de ondernemer moet verzetten om dit te kunnen. Met andere woorden, op welke wijze moet hij zijn bedrijf dan gaan inrichten en welke ondersteuning vanuit de gemeente is daarbij nodig. Voordeel van deze aanpak is dat wij, alvorens de heroriëntatiefase formeel van start gaat, reeds de beschikking hebben over informatie op basis waarvan kan worden bepaald welke ondersteuning de ondernemer bij zijn heroriëntatie nodig heeft.

Ook kan uit het onderzoek naar voren komen dat het bedrijf niet coronabestendig te maken is en dat de ondernemer zich het best kan richten op werk in loondienst. Bij deze ondernemers voor wier bedrijf geen toekomst meer is willen wij direct - voordat de oriëntatiefase formeel van start gaat - , re-integratie-instrumenten gaan inzetten, bijvoorbeeld omscholing, bijscholing en trajectbegeleiding,

De ondersteuning van de ondernemers bij hun heroriëntatie voeren we dus niet in eigen beheer uit, maar hebben we uitbesteed aan externe derde partijen. De reden hiervoor is dat uitvoering van deze taak behalve bedrijfseconomische kennis ook kennis vraagt van bedrijfsvoering en marktdifferentiatie. Dit laatste houdt in het aanboren van andere markten met bestaande producten, opgedane kennis en expertise. Deze specifieke kennis hebben wij niet in huis.

Dekking kosten die voortvloeien uit deze proactieve aanpak

Uitgaande van ongeveer 100 aanvragen Tozo 3 en uitgaande van een gemiddelde prijs van € 1.200, per bedrijfsadvies, worden de kosten die uit deze proactieve aanpak voortvloeien, geraamd op maximaal € 120.000,- . Daarnaast zal maatwerk worden geleverd voor eventuele re-integratie. De re-integratiekosten zullen neerkomen op ongeveer € 6.000,- per client. De verwachting is dat het merendeel van de aanvragers hier geen gebruik van zal maken.

De kosten van bovengenoemde bedrijfsadviezen kunnen worden gedekt uit de vergoedingen van het Rijk. Het Rijk vergoedt 100% van de kosten van algemene bijstand en bedrijfskapitaal. Tevens ontvangen gemeenten een vergoeding voor de uitvoeringskosten. Dit is een bij ministeriële regeling te bepalen bedrag per besluit op een aanvraag om algemene bijstand en bedrijfskapitaal. Gemeenten ontvangen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van 450 euro en per besluit op een aanvraag bedrijfskapitaal 800 euro. In deze vergoeding voor de uitvoeringskosten is nog voldoende ruimte om de kosten van bedrijfsadviezen te kunnen dekken.

De kosten van de re-integratietrajecten die ten behoeve van de ondernemers worden ingezet, worden vooralsnog gedekt uit de bestaande re-integratiegelden van 2020 en 2021. Dit

vooruitlopend op de extra gelden die wij zullen ontvangen van het rijk voor de uitvoering van de Tozo 3.

Tot slot

Er op vertrouwend u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Sigge van der Veek